

16110123

FYBAI HIS I | 31

Time : 3 Hours

Marks : 100

N.B.: 1) All questions are compulsory
2) Figures to the right indicate full marks

Q.1) Attempt any two questions from the following **(20 Marks)**

- Describe the teachings and achievements of Arya Samaj? (CO1,2, E, A&V)
- Explain the contribution of Satya Shodhak Samaj and Mahatma Jyotirao Phule?(CO1,2 E,A &V)
- Discuss the results of socio-religious reform movement?(CO1,2 U&A)

Q.2. Attempt any two questions from the following **(20 Marks)**

- Explain British Government's policy of western education in India?(CO1,2, R&U)
- Review the various stages in the development of newspapers in India.(CO1,2,C&E)
- Discuss the Transport and Communication created by the British in India?(CO1,2,C& E)

Q.3. Attempt any two questions from the following. **(20 Marks)**

- Explain the tax revenue system, giving an account of the Raytwari system introduced by the British in the revenue system in India?(CO1,2 A&U)
- Describe the theory of financial emancipation propounded by Dadabhai Naoroji?(CO1,2,U)
- Explain the reasons for the decline of handicrafts in India?(CO1,2, U)

Q.4. Attempt any two questions from the following **(20 Marks)**

- Explain the undesirable practices Indian women have to endure?(CO1,2, U&C)
- Evaluate the work done by Dr. Babasaheb Ambedkar for the salvation of Dalits?(CO1,2, U&C)
- Explain the importance of Indian tribal movement during British period?(CO1,2, U&C)

Q.5. Write notes on any two of the following. **(20 Marks)**

- Brahmo society(CO1,2, E,A&U)
- Effects of commercialization of agriculture(CO1,2, U)
- Kayamdhara System (CO1,2,A&U)
- Peasants' Uprising(CO 1,2 U&C)

वेळ: 3 तास

गुण : 100

सूचना: 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात

प्र.1) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

(20 गुण)

अ) आर्य समाजाची शिकवण व कामगिरीचे वर्णन करा? (CO1,2, E, A&V)

ब) सत्यशोधक समाज आणि महात्मा ज्योतिराव फुले यांचे योगदान स्पष्ट करा?(CO1,2 E,A &V)

क) सामाजिक - धार्मिक सुधारणा चळवळीच्या परिणामांवर चर्चा करा?(CO1,2 U&A)

प्र.2. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(20 गुण)

अ) ब्रिटिश सरकारचे भारतातील पाश्चात्य शिक्षणाचे धोरण स्पष्ट करा?(CO1,2, R&U)

ब) भारतातील वृत्तपत्रांच्या विकासातील विविध टप्प्यांचा आढावा घ्या.(CO1,2,C&E)

क) ब्रिटिशांनी भारतात निर्माण केलेल्या वाहतूक आणि दळणवळण संदर्भात चर्चा करा?(CO1,2,C& E)

प्र.3. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(20 गुण)

अ) भारतात ब्रिटिशांनी महसूल व्यवस्थेत आणलेल्या रयतवारी पद्धतीची माहिती देऊन, कर महसूल व्यवस्था स्पष्ट करा?(CO1,2 A&U)

ब) दादाभाई नौरोजी यांनी मांडलेल्या आर्थिक निःसारण सिद्धांताचे वर्णन करा?(CO1,2,U)

क) भारतातील हस्तोद्योगांच्या न्हासाची कारणे स्पष्ट करा?(CO1,2, U)

प्र.4. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

(20 गुण)

अ) भारतीय स्त्रियांना सहन कराव्या लागलेल्या अनिष्ट प्रथा स्पष्ट करा?(CO1,2, U&C)

ब) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी दलितांच्या उद्धारासाठी केलेल्या कार्याचे मूल्यमापन करा?(CO1,2, U&C)

क) ब्रिटिश काळातील भारतीय आदिवासी चळवळीचे महत्त्व स्पष्ट करा?(CO1,2, U&C)

प्र.5. खालीलपैकी कोणत्याही दोहांवर टिपा लिहा.

(20

गुण)

अ) ब्राह्मो समाज(CO1,2, E,A&U)

ब) शेतीच्या व्यापारीकरणाचे परिणाम(CO1,2, U)

क) कायमधारा पद्धत(CO1,2,A&U)

ड) शेतकऱ्यांचा उठाव(CO 1,2 U&C)